

ทำไมรกจึงสำคัญ?

รกประกอบด้วยหลอดเลือดของทั้งมารดาและทารกในครรภ์ ทำให้สามารถแลกเปลี่ยนก๊าซ ขับของเสียจากทารก และลำเลียงสารอาหารรวมถึงภูมิคุ้มกันไปสู่ทารกได้ นอกจากนี้รกรังสร้างฮอร์โมนที่สำคัญต่อการดำรงการตั้งครรภ์ เช่น เอชซีจี (HCG) เอสโตรเจน และโปรเจสเตอโรน ด้วยเหตุนี้ หากมีความผิดปกติที่เกี่ยวข้องกับรกจึงเป็นเรื่องที่น่ากังวลทั้งสำหรับสูติแพทย์และหญิงตั้งครรภ์ เอกสารนี้จะอธิบายความผิดปกติของรกที่พบได้บ่อยซึ่งอาจพบจากการตรวจอัลตราซาวด์มาตรฐาน

ภาวะเลือดคั่งใต้รก (Placental Subchorionic Hematoma) คืออะไร?

ภาวะเลือดคั่งใต้รกพบประมาณร้อยละ 5 ของหญิงตั้งครรภ์ เกิดจากการสะสมของเลือดระหว่างผนังมดลูกกับถุงการตั้งครรภ์หรือรก เป็นสาเหตุที่พบบ่อยของการมีเลือดออกทางช่องคลอดในระยะแรกของการตั้งครรภ์ แต่อาจตรวจพบโดยบังเอิญจากการตรวจอัลตราซาวด์ไตรมาสแรกแม้ไม่มีอาการก็ได้ ภาวะนี้ส่วนใหญ่เกิดจากการที่ถุงการตั้งครรภ์ฝังตัวยังไม่แนบสนิทกับผนังมดลูก ทำให้เกิดช่องว่างซึ่งเอื้อต่อการคั่งของเลือด การวินิจฉัยทำได้โดยการตรวจอัลตราซาวด์ เห็นเป็นบริเวณสีดำซึ่งเป็นลักษณะของน้ำที่สะสมขนาดต่าง ๆ ระหว่างถุงการตั้งครรภ์กับผนังมดลูก ภาวะนี้มักหายไปเองเมื่ออายุครรภ์มากขึ้น แม้จะทำให้หญิงตั้งครรภ์รู้สึกกังวล แต่โดยทั่วไปพยากรณ์โรคถือว่าดี โดยเฉพาะหากไม่มีอาการปวดบีบมดลูก

ภาวะรกขาดเลือด (Placental Infarction) เกิดขึ้นได้อย่างไร

เป็นความผิดปกติของรกอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งพบบ่อยเมื่อมีการตรวจรกหลังคลอดโดยพยาธิแพทย์ เกิดจากการมีลิ่มเลือดอุดตัน (thrombosis) ในหลอดเลือดของรก หากเป็นมากอาจรบกวนการไหลเวียนเลือดที่ไปเลี้ยงทารก การอุดตันนี้อาจเกิดขึ้นในหลอดเลือดแดงหรือหลอดเลือดดำ และพบได้บ่อยขึ้นในผู้ที่มีโรคทางพันธุกรรมเกี่ยวกับความผิดปกติของการแข็งตัวของเลือด เช่น โรค thrombophilia หรือในการตั้งครรภ์ที่มีภาวะความดันโลหิตสูงแทรกซ้อน ภาวะนี้สามารถพบจากการตรวจอัลตราซาวด์ มักเห็นเป็นบริเวณสีดำนูนรูปร่างกลมอยู่ภายในรกหรือบริเวณขอบรก โดยรอบมีขอบที่สว่าง หากเป็นความผิดปกติที่พบเพียงอย่างเดียว (isolated) หรือพบโดยบังเอิญ มักไม่ส่งผลต่อการตั้งครรภ์ แต่หากพบหลายตำแหน่งหรือมีขนาดใหญ่ อาจบ่งบอกถึงปัญหาที่มีความสำคัญและทำให้การตั้งครรภ์มีความเสี่ยงสูงขึ้น ในการตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงสูง การตรวจรกโดยพยาธิแพทย์หลังคลอดสามารถให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับโรคหรือภาวะของมารดาและทารกที่อาจก่อให้เกิดผลลัพธ์ไม่พึงประสงค์ และช่วยให้แพทย์สามารถแนะนำแนวทางการดูแลเพื่อลดโอกาสเกิดซ้ำในการตั้งครรภ์ครั้งต่อไปได้

ข้อสงวนสิทธิ์:

เนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] จัดทำขึ้นเพื่อให้ข้อมูลทั่วไปเท่านั้น ไม่ได้มีเจตนาที่จะเป็นคำแนะนำทางการแพทย์ที่คุณควรรีดยึด คุณต้องขอรับคำแนะนำทางการแพทย์จากผู้เชี่ยวชาญหรือแพทย์เฉพาะทางที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์เฉพาะของคุณ ก่อนที่จะดำเนินการหรือตัดสินใจตามเนื้อหาใน [แผ่นพับนี้/เว็บไซต์ของเรา] แม้ว่าเราจะพยายามปรับปรุงข้อมูลใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] เราไม่ได้ให้การรับรอง การประกัน หรือการค้ำประกันใด ๆ ไม่ว่าโดยชัดแจ้งหรือโดยนัยว่าเนื้อหาใน [แผ่นพับ/เว็บไซต์ของเรา] มีความถูกต้อง ครบถ้วน หรือเป็นข้อมูลล่าสุด

ปรับปรุงล่าสุด: มกราคม 2024